

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: **Neolitické osídlení v povodí Šáreckého a Litovického potoka na území Prahy mezi Prahou Podbaba a Hostivicemi**

Autor: Tomáš Jaroš

Studijní program: B 7105 Historické vědy

Studijní obor: Archeologie

Hlavním cílem práce T. Jaroše je „charakterizovat“ osídlení v povodí Šáreckého a Litovického potoka na území Prahy mezi Prahou Podbaba a Hostivicemi. Hned ve vymezení cílů narážíme na nekultivovanost a nepřesnost vyjadřování, které brání jasné formulaci cílů práce. Vedle mlhavého cíle „charakterizovat“ osídlení daného mikroregionu a sestavit revidovanou databázi lokalit nacházíme jedinou specifikaci cílů v divoké větě: „Výsledná sumarizace by pak měla dát odpovědi na problematiku vztahu sídelních oblastí k přírodním podmínkám a také jejich kontinuitu“ (s. 2). V tomto duchu je vystavěn celý text práce.

V kap. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA NEOLITU odbíhá autor daleko od tématu práce. V charakteristice neolitu se dostává až na úroveň Evropy, přičemž základním pramenem pro evropský neolit (stejně tak jako pro další kapitoly) je mu monografie Pravěká Praha. Tato kapitola má dva základní problémy: a) jak bylo naznačeno, tak je mnohdy vystavěna na neadekvátní literatuře a b) je vzhledem k tématu práce nadbytečná. Neorganicky vybírá dílčí detaily a nesoustředí se na hlavní problematiku práce, kterou jsou sídelní strategie v neolitu. S ohledem na téma práce nás příliš nezajímá, že se „často nalézají také schránky mlžů, jmenovitě například středomořský mlž *Spondylus gaedoropus*, z jehož schránek byly vyráběny ozdoby“ (s. 5), ale zajímá nás, jak se neolitické populace adaptovaly na prostředí, jak využívaly zdroje, jaké vybíraly polohy k osídlení, co tyto polohy mohou vypovědět o ekonomice neolitické společnosti, jaká byla dynamika osidlování jednotlivých oblastí v průběhu neolitu. Pokud chce autor podat relevantní úvodní kapitolu o neolitu, tak by se měl zabývat těmito tématy, nikoliv tím, jak je vytvářena neolitická keramika.

Obdobným nešvarem trpí kapitoly popisující přírodní podmínky Prahy (kap. 5) a dějiny bádání (kap. 7). Ty se soustředí především na širší území Prahy, nikoliv specificky na sledovaný mikroregion. V dějinách bádání postrádám podrobnější popis archeologických aktivit především posledního desetiletí. Vzhledem k tomu, že jedním z přínosů práce by mělo být doplnění stávající syntézy o nálezy po roce 2005, měla by být tomuto období věnována patřičná pozornost.

Úhrnem tak kapitoly, které se bezprostředně netýkají tématu práce, zabírají více jak 70 % textu.

Pokud píše autor k věci, tak často necituje zdroje. Např. užitečná podkapitola 6.1.3 CELKOVÁ REKONSTRUKCE KRAJINY V DOBĚ NEOLITU postrádá zcela citace.

Vyhodnocení práce je značně chaotické. Autor v metodice práce hází do jednoho pytle zdroje informací (DATABÁZE ARCHIV 2.0 – ADČ 2003 – nejedná se o program) s prostředky analýzy (MS Access a GIS) a plete si popis metod s výsledky práce (první podkapitolou metodické kapitoly je „Interpretace“).

V závěru nenajdeme žádnou diskuzi výsledků, jejich zasazení do kontextu neolitického bádání, porovnání s jinými oblastmi, kde podobné vyhodnocení proběhlo ... Autor zde jen mechanicky rekapituluje jednotlivé kapitoly práce.

Databáze na přiloženém CD nevyužívá plně pravidla formalizovaného popisu pomocí jasně specifikovaných deskriptorů. Veškeré výsledky archeologických aktivit jsou popsány souvislým textem v jednom poli „výsledky výzkumu“. Nenajdeme přesnou lokalizaci nalezišť, ani určení geomorfologických, pedologických, geologických či jiných charakteristik lokalit, které bychom, vzhledem k tomu, že „sumarizací“ databáze měl být řešen vztah osídlení k přírodním podmínkám, očekávali. Výběrově tyto údaje najdeme v přílohách práce, mimochodem nesmyslně rozmělněné do jednotlivých tabulek, takže tabulky 1 – 4 zbytečně znovu opakují stejný seznam lokalit.

Ocenit je potřeba dvě mapové přílohy, které jsou zpracovány na profesionální úrovni.

Nesmím opomenout formální a obsahové chyby v citacích a seznamu literatury nedržícího se jednotného stylu. Namátkově např. „Filip, J. 1975: Pravěké dějiny Čech.“.

Závěrem lze konstatovat, že práce v zásadě své cíle splnila a lze ji navrhnout k obhajobě, ovšem potýká se zásadními problémy:

- a) nekultivované vyjadřování a nepřesné formulace a formální chyby,
- b) velké množství zbytečného textu,
- c) chaotická analýza a
- d) nedostatečná diskuze výsledků.